

Zabytki techniki policyjnej

Utworzona w 2011 r. Sala Tradycji Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu nie ma oficjalnego statusu placówki muzealnej, ale pełni rolę „prawdziwego” muzeum. Znajdują się tu, jak w każdej sali tradycji jednostki służb mundurowych, materiały fotograficzne i dokumenty ilustrujące historię jednostki, sztandary, nagrody, emblematy itp., ale cała – mieszcząca się w kilku pomieszczeniach – ekspozycja zdominowana jest przez historyczny już sprzęt, wyposażenie i umundurowanie, które – po zakończeniu służby – nie uległo zniszczeniu, lecz zachowano je jako pamiątki, a także w celach edukacyjnych (salę zwiedzają liczne wycieczki).

Prezentowane historyczne ekspozycje to przede wszystkim umundurowanie i osobiste wyposażenie milicjanta i policjanta, ale nas – zgodnie z profilem naszego cyklu – interesują zabytki techniki. I tylko o nich będzie tu mowa.

Nie znajdziemy tu starych samochodów. Prezentowany na fot. powyżej radiowóz UAZ 469B z 1990 r. jest ekspozycją

dr Aleksander Stukowski

stały współpracownik redakcji

natem z Muzeum Ratownictwa w Krakowie. Przeszedł do historii jako samochód „papiieski”, gdyż służył do obsługi

i zabezpieczania pielgrzymek Jana Pawła II na terenie Małopolski.

Nie ma więc w poznańskiej Sali samochodów, jest za to kolekcja motocykli (również produkcji polskiej – SHL-ka i Junak). Na fot. 1 prezentujemy nowsze, bo z lat 90. XX w. – ale też już wysłużone – modele. Od lewej: MZ, Yamaha, Honda CBX 750 (model produkowany specjalnie dla policji) i BMW 750.

Licznie reprezentowany jest sprzęt łączności. Na pierwszym planie fot. 2 widzimy skonstruowane w latach 60. polskie urządzenie szyfrująco-deszyfrujące TgS-1 DUDEK (to skrót nazwy Dalekopisowe Urządzenie do Elektronicznego Kodowania), z oddzielną przystawką do wybierania numerów (stoi po prawej stronie). Na drugim planie, na parapecie, widzimy bardzo niegdyś popularny aparat telefoniczny CB-49 z lat 50. i ręczną łącznicę telefoniczną CB-20. Fotografia 3 przedstawia, kolejno od lewej, aparat MB do łączności wewnętrznej (bez tarczy, za to z korbką), aparat CB SD66 (tzw. sekretarsko-dyrektorski), konsolę do urządzenia dyspozytorskiego, awizo centrali przekaźnikowej (do łączenia połączeń zewnętrznych z abonentami

1

wewnętrzny), radiotelefon stacjonarny. Radiotelefon przenośny z lat 70., podłączony do ładowarki, widzimy na fot. 4 (na drugim planie widoczny alkotest). Skrzynkowy aparat telefoniczny z lat 30. widzimy na fot. 5, przedstawiającej posterunek Policji Państwowej z lat międzywojennych (poza telefonem widzimy tam maszynę do pisania, czapkę, hełm i karabin Mauser wz. 98).

Wspominaliśmy już o alkoście (fot. 4), natomiast fot. 6 przedstawia stacjonarny alkomat produkcji Siemens z wbudowaną drukarką do wydruku wyników pomiarów. Urządzenie pochodzi z połowy lat 80. i jeszcze jest gdzieś używane (ostatecznie musi być wycofane do 2015 r.)

Na tej samej ilustracji widzimy zamocowany do ściany pierwszy polski radar

SRD-771, produkowany przez UNITRĘ – ZURAD od 1977 r. (poniżej widoczna antena na statywie).

W latach 90. policja zaczęła się komputeryzować. Fot. 7 przedstawia terminal znakowy¹ AVT 200 ID z monitorem, klawiaturą i 9-igłową drukarką OKI.

W gablocie na fot. 8 widzimy urządzenie z 1976 r. służące do konstruowania portretów pamięciowych. Urządzenie jest mechaniczne – za pomocą suwaków nasuwa się na siebie przezroczyste plansze z rysunkami oczu, nosa itd. Obecnie służą do tego programy komputerowe, ale są jeszcze graficy preferujący metodę tradycyjną. Widoczne poniżej rysunki samochodów są pomocne przy identyfikacji marek pojazdów; leżąca obok książka zawiera zestawy barw lakierów samochodowych.

Walizka na fot. 9 to wyposażenie technika kryminalistyki. Ten model – „Wrzos” – był używany do 1997 r., ale wyposażenie walizki współczesnej niewiele się różni. W okrągłych pojemnikach znajdują się argentoraty, czyli proszki daktyloskopijne do ujawniania linii papilarnych. Argentorat można nanosić rozpylaczem, ale opinia fachowców jest jednoznaczna – najlepszy do tego celu jest pędzel wykonany z puchu marabuta. I takie pędzle się stosuje. ■

¹ W obiekcie znajdował się jeden centralny komputer, do którego były podłączone – na poszczególnych stanowiskach – takie właśnie terminale. Sprzęt taki pojawił się (ale jeszcze nie w policji) na przełomie lat 70. i 80.